

Local contents : ฐานข้อมูลพื้นถิ่นในห้องสมุดดิจิทัล

สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์*

ในระบบห้องสมุดดิจิทัลนอกจากฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ฐานข้อมูลต่างประเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ให้บริการผู้ใช้ในการสืบค้นได้ตลอดเวลา เพื่อสนับสนุนงานวิจัยแล้วนั้น สิ่งที่ระบบห้องสมุดดิจิทัล ต้องตระหนักถึงเพื่อเสริมการให้บริการ และเป็นการแสดงศักยภาพของห้องสมุดในการนำทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่เข้าสู่ระบบห้องสมุดดิจิทัลด้วยตนเอง คือ การนำสาระพื้นถิ่น (local contents) อันมีคุณประโยชน์ในตัวของมันเองอยู่แล้วนั้น นำออกมาเผยแพร่โดยผสมผสานกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อตอบสนองหรือเพื่อเสริมข้อมูลเดิมที่มีอยู่ให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

ความหมาย

คำว่า local contents หรือ สาระพื้นถิ่น หมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศที่หน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ สร้างหรือผลิตขึ้นมา รวมถึงสาระที่หน่วยงานหรือองค์กรนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม

สำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ได้มีการผลิตทรัพยากรสารสนเทศของตนเองที่เป็นสาระพื้นถิ่นจำนวนมาก ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สาระพื้นถิ่นประเภทสามัญ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย
2. สาระพื้นถิ่นประเภทวิสามัญ ได้แก่ บทเรียนงานสอน บทความวิชาการ ตำรา การสัมมนา บรรยาย การบริการทางวิชาการ การเชิดชูวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งข่าวสารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฐานข้อมูลพื้นถิ่นกับห้องสมุดดิจิทัล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงคุณประโยชน์และความสำคัญของฐานข้อมูลพื้นถิ่นที่มีอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทำหน้าที่ในการดำเนินการและสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลพื้นถิ่น 3 ประการ ดังนี้

*บรรณารักษ์ชำนาญการระดับ 8 ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การจัดทำมาตรฐานรูปแบบของการนำเสนอผลงาน เพื่อให้เอื้อต่อการนำผลงานดังกล่าวเข้าสู่ระบบการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลของห้องสมุด ทั้งในรูปแบบของระเบียบข้อมูลทางบรรณานุกรม สารสังเขป และข้อมูลฉบับเต็ม (full text)
2. ทำหน้าที่เสมือนชุมทาง (switchyard) ระหว่างฐานข้อมูลพื้นถิ่นและผู้ใช้บริการ
3. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานกับผู้วิจัยในการสนับสนุนการนำเสนอผลงานการวิจัยหรือสิ่งที่ได้จากการวิจัย ทั้งที่อยู่ในรูปของอิเล็กทรอนิกส์หรือสิ่งตีพิมพ์

ฐานข้อมูลพื้นถิ่นกับบทบาทของบรรณารักษ์

บทบาทเดิม บรรณารักษ์ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการฐานข้อมูลพื้นถิ่นบางประเภทข้างต้น โดยการควบคุมคุณภาพข้อมูลผ่านกระบวนการทางโครงสร้างข้อมูล เพื่อให้เกิดเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในด้านของรายการ (entry) และเครื่องมือสืบค้น ข้อมูลที่ต้องผ่านกระบวนการดังกล่าวส่วนใหญ่ยังเป็นรูปแบบสิ่งตีพิมพ์ อาจอยู่ในรูปของสื่อทัศนวัสดุ และคอมพิวเตอร์ไฟล์บ้างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

บทบาทใหม่ ในปัจจุบันแนวโน้มของข้อมูลที่เข้ามาในห้องสมุด จะอยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ทำให้บรรณารักษ์จำเป็นต้องแสวงหาวิธีการมาตรฐานเพื่อการควบคุมทางบรรณานุกรมของข้อมูลประเภทต่างๆ ดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องจัดการแปลงผันสารพื้นถิ่นที่อยู่ในครอบครอง ให้เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการเผยแพร่สู่ผู้ใช้โดยวงกว้าง บรรณารักษ์จึงต้องมีบทบาทในการสร้างมาตรฐานรูปแบบของการนำเสนอผลงาน เพื่อให้เอื้อต่อการนำผลงานดังกล่าวเข้าสู่ระบบการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลของห้องสมุด ทั้งในรูปแบบของระเบียบข้อมูลทางบรรณานุกรม สารสังเขป และข้อมูลฉบับเต็ม (full text)

ปัจจุบัน ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการสร้างมาตรฐานรูปแบบการนำเสนอผลงานตามบทบาทใหม่ที่พึงจะเป็น โดยเริ่มจากงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลการวิจัย การค้นคว้าของนิสิตบัณฑิตศึกษาคณะต่าง ๆ ในแต่ละปีการศึกษา โดยเฉลี่ย มีจำนวนถึง 800-900 ชื่อเรื่อง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดทำแฟ้มข้อมูลเอกสารต้นแบบ (template) เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อนิสิตบัณฑิตศึกษาสามารถใช้เป็นต้นแบบในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ได้อย่างถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะลดข้อผิดพลาดในการพิมพ์ ประหยัดเวลาทั้งของอาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย ในการตรวจสอบความถูกต้อง โดยบรรณารักษ์ฝ่ายวิเคราะห์ เป็นผู้ศึกษา

หลักเกณฑ์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาออกแบบการพิมพ์ตามลักษณะของวิทยานิพนธ์และประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกเป็นระเบียบการใช้

2. จัดทำแฟ้มข้อมูลเอกสารต้นฉบับเขตข้อมูลทางบรรณานุกรมของวิทยานิพนธ์ เพื่อให้หนังสือบัณฑิตศึกษา พิมพ์ข้อมูลทางบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ของตนเอง และส่งพร้อมกับแฟ้มข้อมูลวิทยานิพนธ์ให้กับบัณฑิตวิทยาลัย

3. นำแฟ้มข้อมูลวิทยานิพนธ์ที่ได้รับจากบัณฑิตวิทยาลัยเข้า server เพื่อให้บริการเป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม

ขณะนี้ สถาบันวิทยบริการ ได้ดำเนินงานนำแฟ้มข้อมูลวิทยานิพนธ์ของปีการศึกษา 2543 ซึ่งเป็นปีการศึกษาแรกที่บัณฑิตวิทยาลัยเริ่มบังคับใช้ เข้าสู่กระบวนการเป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม ในลักษณะที่เรียกว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics book – E-book) ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาโปรแกรมและให้ทดลองการใช้จากบริษัทบูคโปรโมชัน จำกัด โดยขณะนี้สามารถทำเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับเต็มได้จำนวน 120 เล่ม สามารถแสดงหน้าสารบัญ (table of content) ของตัวเล่มและคลิกเข้าไปอ่านเนื้อหาได้ ตลอดจนสามารถสืบค้นผ่านเสิร์ชเอนจินจากคำ วลี หรือ ประโยคที่ปรากฏในเนื้อหาฉบับเต็ม โดยมีกลยุทธ์ในการสืบค้นเช่นเดียวกับเสิร์ชเอนจินที่มีประสิทธิภาพโดยทั่ว ๆ ไป ดังตัวอย่าง

Knowledge - Book Loader - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites History

Address http://CollegeOfPopulationStudies.acd_bookid=2002062113410767100000005488cid_chapid=10000000001&recid=6&numresults=1 Go Links

Center of Academic Resources
CHULALONGKORN UNIVERSITY

IPublish

Main Page | Advanced | My Bookmark | Tip | Hide/Show TOC

ภาวะการเจ็บป่วยและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชากรอายุ 50 ปีและมากกว่า

ปกภาษาไทย

ภาวะการเจ็บป่วยและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชากรอายุ 50 ปีและมากกว่า

ปกภาษาอังกฤษ

ILLNESS AND MEDICAL EXPENSES OF POPULATION AGED 50 YEARS-OLD AND OVER

หนังสือฉบับเต็ม

จักรวาลวิทยานิพนธ์

บทคัดย่อภาษาไทย

เพชรนา สุขเลี้ยง : ภาวะการเจ็บป่วยและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของประชากรอายุ 50 ปีและมากกว่า

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

4087057361 : MAJOR DEMOGRAPHY

นางสาวเพชรนา สุขเลี้ยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของภาควิชาดาราศาสตร์และฟิสิกส์ดาราศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย

Search this chapter for

Local Intranet

Start Knowledge - Book Loa... 16:57

รูปที่ 1 แสดงหน้าสารบัญของหนังสือทั้งเล่มด้านซ้ายมือ และตัวเนื้อหาด้านขวา

Knowledge - Book Leader - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History

Address [CollegeOfPopularStudies&cid_bookid=20020621134107671000000548&cid_chapid=1000000001&recid=&numresults=1](#) Go Links

Center of Academic Resources CHULALONGKORN UNIVERSITY iPublish

Main Page | Advanced | My Bookmark | Top | Hide/Show Top

บทนำ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารมวลชนได้พัฒนาขึ้นอย่างมากเป็นผล
 กระทบต่อแวดวงของประชากรที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับขีดความสามารถของประชากรในหลายประเทศได้
 ขยายวงกว้างในช่วงกว่า 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้สัดส่วนและจำนวนกลุ่มประชากรผู้สูงอายุต่อประชากร
 รวมเพิ่มขึ้น

สำหรับในประเทศไทยกลุ่มประชากรผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2503 มีจำนวนทั้งสิ้น 1.2 ล้านคนหรือร้อยละ 4.8 ของ
 จำนวนประชากรทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2505 : 4) ในปี พ.ศ. 2533 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 4.0 ล้านคนหรือ
 ร้อยละ 7.4 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2537 : 24) และจากการคาดประมาณประชากรประเทศไทย โดยกองว

Search this chapter for

Start Knowledge - Book Lea... Microsoft Word - (name) Local Intranet 16:58

เลือกรายการที่สารบัญด้านซ้ายมือ

ปรากฏเนื้อหาของบทนำ

รูปที่ 2 แสดงเนื้อหาของบทนำเมื่อคลิกเลือกบทนำในกรอบซ้ายมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกเหนือจากการนำวิทยานิพนธ์มาทำให้อยู่ในลักษณะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว สถาบันวิทยบริการ กำลังดำเนินงานฐานข้อมูลงานวิจัยฉบับเต็มของประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยดำเนินการในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ได้มีการจัดประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง ผลงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในรูปของ E-Book เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 เพื่อให้ความรู้ในการใช้ต้นแบบ (template) งานวิจัย และเพื่อสร้างความเข้าใจในการเผยแพร่ผลงานวิจัยฉบับเต็ม โดยมีคณาจารย์ นักวิจัย และผู้ที่สนใจเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวจำนวน 150 คน ซึ่งประชาคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถส่งผลงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ในรูปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ที่ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ หรือที่

URL: www.car.chula.ac.th/cutemplate/research.htm ซึ่งเป็นแบบฟอร์ม

อิเล็กทรอนิกส์ในการส่งผลงานวิจัย ดังตัวอย่าง

แบบฟอร์มการส่งผลงานวิจัย

อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ต้องการส่งผลงานวิจัยผ่านแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันวิทยบริการ กรุณากรอกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล: _____

ภาควิชา: _____

คณะ: _____

E-mail: (ถ้ามี) _____

Done Internet

Start 161.200.1 Microsoft research 17:25

รูปที่ 3 กรอกข้อมูลของผู้วิจัยในส่วนของ 1

ระบบฟอร์มการส่งผลงานวิจัย - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Messenger Real.com

Address: <http://promp.car.chula.ac.th/cgi-bin/mail.pl> Go

Links: Built-in Eng56 RealPlayer IT e-mail server Virus update

2. ข้อมูลงานวิจัย

ชื่องานวิจัย:

ปีที่ทำวิจัยแล้วเสร็จ:

คำสำคัญ (ถ้ามีมากกว่า 1 คำ ให้คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,))

บทคัดย่อ

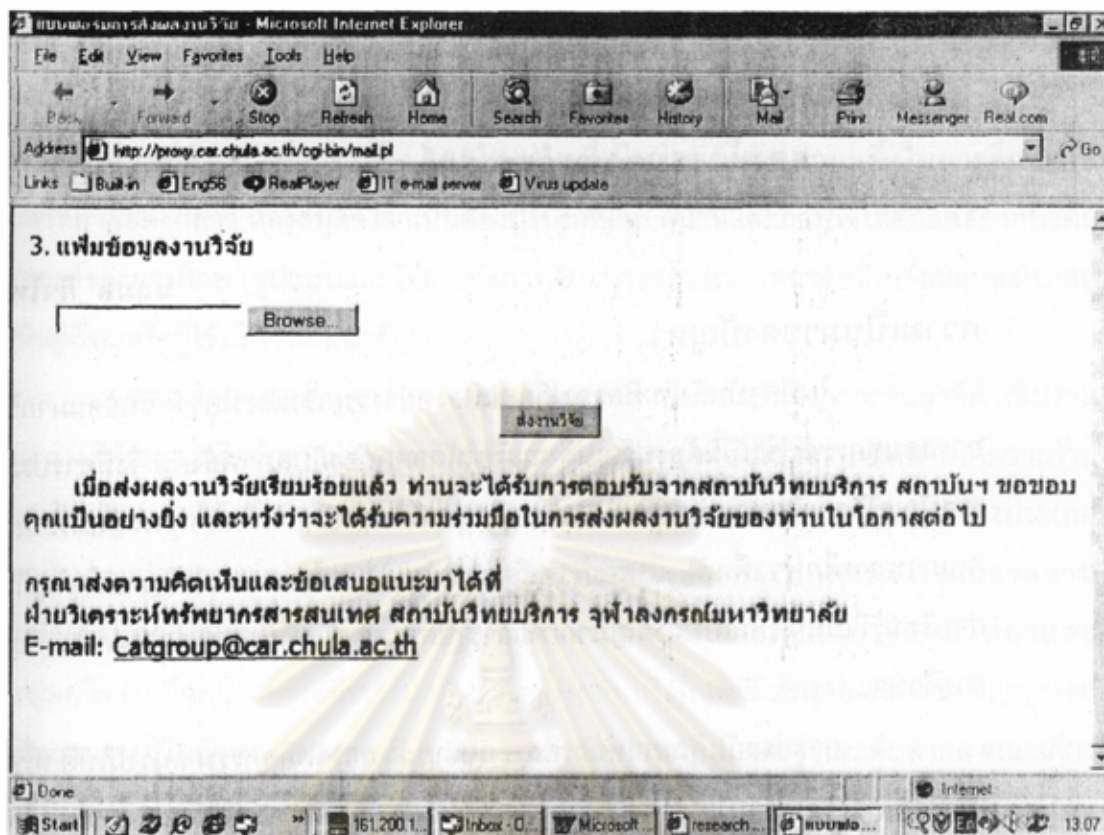
3. เพิ่มข้อมูลงานวิจัย

Done Internet

Start | [Taskbar icons] | Start | [Taskbar icons] | 161.200.1 | Microsoft | research | ระบบฟอร์ม... | [Taskbar icons] | 17.27

รูปที่ 4 กรอกข้อมูลของงานวิจัยในส่วนที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5 ใสชื่อเพิ่มข้อมูลในส่วนที่ 3 แล้วคลิกที่ส่งงานวิจัย

สถาบันวิทยบริการ ได้ทำหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินการฐานข้อมูลพื้นถิ่นประการแรก ตามวัตถุประสงค์แล้ว ซึ่งยังคงต้องดำเนินการในลักษณะนี้ต่อไปกับข้อมูลพื้นถิ่นประเภทอื่น ๆ อีก ส่วนหน้าที่ในลำดับถัดต่อมานั้นกำลังดำเนินการควบคู่กันไป เพื่อให้ห้องสมุดดิจิทัล สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งรวบรวมฐานข้อมูลพื้นถิ่นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มากที่สุด และเป็นที่ประจักษ์ในการให้บริการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย